Region Stockholm

FÖRSLAG TILL BESLUT

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN 2019-01-29

Vänsterpartiet

Ärende nr 12
HSN 2018-1634

Upphandling av specialiserad kirurgi i öppenvård

Vänsterpartiet var redan kritisk till denna upphandling när den första gången kom upp på bordet i januari 2017 tillsammans med upphandling av gastroenterologi och kardiologi. Då yrkade vi på återremiss och lämnade samtidigt in ett särskilt uttalande som handlade om att i den dåvarande överenskommelsen mellan regeringen och Vänsterpartiet fanns ett önskemål att reservera upphandlingar av välfärdstjänster till enbart idéburna aktörer. Detta står vi fortfarande fast vid då vi anser att hälso- och sjukvården ska ses som en icke-ekonomisk tjänst av allmänt intresse och borde drivas i egen regi eller av idéburna aktörer framför bolag som är alltför intresserade av att göra vinst på våra gemensamma skattepengar. Lagen om offentlig upphandling (LOU) är problematisk för idéburna aktörer, upphandlingsförfarandet är utformat för att rikta in sig mot den privata sektorn som är mer kapitalstarka, och således mer riskbenägna än aktörer i den ideella sektorn. Det finns en skillnad i resurstillgång och de ideella aktörerna konkurrerar inte med samma kapacitet i form av ekonomiska och personalresurser, det gör upphandlingen till en ojämlik konkurrenssituation. Vi har sett det tidigare i Stockholm när ideella aktörer med mycket god erfarenhet och kvalité i sin vård av psykiskt sjuka och hemlösa blivit av med sina uppdrag som istället gått till stora privata vårdbolag. Om vi förstår den grönblå koalitionens ambitioner utifrån sin gemensamma budgettext ser vi också att det finns en vilja att stödja mindre ideella aktörer och enheter. Då måste man också våga göra det i verkligheten.

Vi har hela tiden ansett Ersta vara en god idéburen aktör som har gedigen erfarenhet av specialiserad kirurgi men det här ärendet som dragit ut på tiden och nu snabbt måste direktupphandlas med annan vårdgivare visar på att hela systemet med LOU inom vården riskerar att trassla till och försvåra både för regionens upphandlingsenhet men främst för vårdgivarna och patienterna, då tillgången till denna typ av vård blir utmanad. Vi har tyvärr sett detta flera gånger under åren; upphandlingar som måste göras om eller avbrytas, som inte sker på rätt sätt och där tvivelaktiga direktupphandlingar då blir illa tvunget i slutändan. Vad kostar inte detta skattebetalarna i regionen? Och vad utsätter inte detta både patienter och vårdpersonal för?

Det finns jurister som menar att svenska politiker övertolkar EU-rätten och dess direktiv när man påstår att det inte går att rikta upphandlingar till ideella aktörer. I själva verket finns undantag och särskilda beaktanden, te x avseende ”kulturell hänsyn” som handlar om att medlemsstater själva ska kunna göra viktiga avvägningar – te x gentemot ideella aktörer. Det krävs dock modiga regionpolitiker på lokal nivå som vill verka för detta. Det vill vi.

Förslag till beslut
Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås besluta

att uppdra till hälso- och sjukvårdsdirektören att återkomma till nämnden med förslag på förfrågningsunderlag av specialiserad kirurgi i öppenvård

att upphandlingen i specialiserad vård i öppenvård tar särskild hänsyn till ideella aktörer och hög kvalité

att via särskilt tilläggsavtal med Ersta Diakonisällskap för 2019 höja taket för produktionsrelaterad ersättning med 30 miljoner kronor i det upphandlade vårdavtalet för medicin och kirurgi

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att ingå avtal om öppenvårdskirurgi med Capio Specialistcenter AB för en avtalstid om minst ett år och maximalt två år och med ett ersättningstak om 28 miljoner kronor per år